

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24P/12/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416205456
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Šalamún
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6416205456.3

Rozhodnutie

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Vladimírom Šalamúnom v konaní vo veci starostlivosti súdu maloleté dieťa: W. S., K.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, t.č. P. P. „. I. XX, XXX XX I., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Štiavnici, dieťa matky B. S., K.. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, XXX XX O. Š., t.č. ÚVTOS, D. X, XXX XX K. a otca neuvedeného, o návrhu navrhovateľky S. P., K.. XX.XX.XXXX, O. Š. X, XXX XX O. Š., na zrušenie pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd r u š í pestúnsku starostlivosť S.K. P., K.. XX.XX.XXXX, O. Š. X, O. Š. nad maloletým dieťaťom: W.Y. S., K.. XX.XX.XXXX, do ktorej bolo maloleté dieťa zverené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/270/2010-22 zo dňa 05.11.2010, právoplatným a vykonateľným dňa 30.11.2010.

II. Súd n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom: W. S., K.. XX.XX.XXXX, ktorú bude vykonávať Detský domov „. I. XX, XXX XX I..

III. Matka mal. dieťaťa B. S., K.. XX.XX.XXXX, je p o v i n á prispievať na maloleté dieťa: W. S.Á., K.. XX.XX.XXXX, výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určenej osobitným zákonom, mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova „. I. XX, XXX XX I., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 15.06.2016 doručeným tunajšiemu súd dňa 17.06.2016 S. P., K.. XX.XX.XXXX, pestúnka maloletého W. podala návrh na zrušenie pestúnskej starostlivosti, ktorý odôvodnila tým, že sa lieči na onkologické ochorenie a od 16.06.2016 nastupuje na dlhodobú hospitalizáciu. Jej zdravotný stav nie je taký, aby sa dokázala o maloletého W. postarať a nie je nikto z jej príbuzných, ktorí by sa o maloletého postarali.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/32/2016-6 zo dňa 20.06.2016 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým odňal maloletého W. S., K.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti S. P., K.. XX.XX.XXXX a dočasne ho odovzdal do starostlivosti Detského domova „. I., XXX XX I. XX. Matke maloletého B. S., K.. XX.XX.XXXX uložil povinnosť prispievať na maloletého W. S., K.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom mesačne, počnúc dňom umiestnenia maloletého v Detskom domove „., vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova „. I., XXX XX I. XX.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa obsahom spisu a to s návrhom na zrušenie pestúnskej starostlivosti nad maloletým, odpoveďami na lustráciu maloletého dieťaťa a jeho matky v registri obyvateľov, návrhom na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 17.06.2016, uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/32/2016-6 zo dňa 20.06.2016, odpoveďou na lustráciu matky maloletého dieťaťa v Sociálnej poisťovni, vyjadrením kolízneho opatrovníka zo dňa 18.07.2016, odpoveďou na lustráciu matky

maloletého dieťaťa v ZVJS, správou ORPZ v Ž. K. Z. č. ORPZ-ZH-OPP5-736/2016 zo dňa 22.08.2016 oznámením matky maloletého dieťaťa zo dňa 21.09.2016, podaním kolízneho opatrovníka zo dňa 27.09.2016, Úradným záznamom kolízneho opatrovníka zo dňa 19.09.2016, Správou Detského domova „. I. č. SDD 11/2001 zo dňa 21.09.2016, vyjadrením kolízneho opatrovníka zo dňa 30.09.2016, Úradným záznamom kolízneho opatrovníka zo dňa 08.12.2016 a pripojenými spismi maloletého dieťaťa spis. zn. 18P/36/2016 a spis. zn. 12P/32/2016.

4. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 18.07.2016 uviedol, že maloletý bol do pestúnskej starostlivosti S. P. zverený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/270/2010-22 zo dňa 05.11.2010. Pestúnka uviedla, že dňa 16.06.2016 bola hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici B. G., z kade bola dňa 21.06.2016 prepustená na vlastnú žiadosť. Matka maloletého sa v mieste bydliska nezdržuje. Matka sa zdržuje v nebytových priestoroch, pôsobí spustnuto, s maloletým nemá vytvorený vzťah. Stará matka žije v mieste bydliska v pivničnom byte, ťažko zvláda samoobslužné práce, je zanedbaná a spustnutá. Na strane matky a starej matky nie je predpoklad k zvládnutiu osobnej starostlivosti o maloletého.

5. Zo správy OR PZ v Ž. K. Z. č. ORPZ-ZH-OPP5-736/2016 zo dňa 22.08.2016 súd zistil, že matka maloletého dieťaťa B. S., K.. XX.XX.XXXX, je vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu K.. Matka maloletého dieťaťa v Oznámení zo dňa 21.09.2016 na základe výzvy súdu uviedla, že nežiada, aby bola predvedená na súdne pojednávanie.

6. Zo správy Detského domova „. I. č. SDD 11/2001 zo dňa 21.09.2016 vyplýva, že maloletý W. bol umiestnený v ich zariadení dňa 22.06.2016 spoločne s bratom S.. Na nové podmienky sa adaptoval dobre a bez väčších problémov. Od septembra navštevuje 3. ročník základnej školy v O.. Adaptoval sa bez ťažkostí, v škole je spokojný, učivo zvláda. Pri príprave na vyučovanie vyžaduje pomoc a kontrolu. Maloletý absolvoval prehliadky u pediatra zubára, jeho zdravotný stav je dobrý, navštevuje pedopsychiatra. Maloletý nebol od príchodu do zariadenia v žiadnom kontakte so svojou matkou, bol v pravidelnom telefonickom kontakte s pestúnskou rodinou. V prípade zrušenia pestúnskej starostlivosti a súdom nariadeného výchovného opatrenia nad maloletým alebo súdom nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým má detský domov vytvorenú kapacitu a podmienky, aby mohol o maloletého zabezpečovať riadnu starostlivosť aj naďalej.

7. Kolízny opatrovník v Doplnení správy zo dňa 30.09.2016 uviedol, že nakoľko bolo zistené, že matka maloletého W. je od 20.06.2016 vo väzbe, uloženie výchovného opatrenia na obdobie šiestich mesiacov nemá opodstatnenie. Príbuzný matky - otec matky zomrel, stará matky žije v mieste bydliska v pivničnom byte, ťažko zvláda samoobslužné práce, je zanedbaná a spustnutá, súrodenci matky sú recidivisti. Na strane starej matky a súrodencov matky nie je predpoklad k zvládnutiu osobnej starostlivosti o maloletého. Vzhľadom na uvedené kolízny opatrovník navrhol, aby súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť. Na strane matky tým, že je vo väzbe a trestný skutok mala spáchať počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia vzniká závažná prekážka, ktorá jej toho času bráni v starostlivosti o maloletého. Matka maloletého sa k uvedenému návrhu v súdom stanovenej lehote nevyjadřila.

8. Na pojednávaní konanom dňa 15.12.2016 kolízny opatrovník uviedol, že maloletý W., t.č. umiestnený v Detskom domove „. I., v troch kontakt s biologickou rodinou nemá. Čo sa týka kontaktu s pestúnskou rodinou s touto rodinou má kontakt, bola vykonaná aj návšteva v rodine spolu s pracovníčkami detského domova a na základe súhlasu pestúny ako aj detského domova a úradu práce maloletý W. aj s bratom by mali tráviť vianočné prázdniny v bývalej pestúnskej rodine. Vzhľadom na zdravotný stav bývalej pestúny nie je momentálne možné, aby bol maloletý W. v trvalej starostlivosti pestúny. Nakoľko matka maloletého W. je vo výkone trestu a osobne sa nemôže o maloleté dieťa starať a ostatná rodina matky jednak neprejavila záujem a jednak ich spôsob života vylučuje riadnu osobnú starostlivosť o maloletého W., ako aj s poukázaním na doterajšie vyjadrenia Detského domova „. I. navrhol, aby súd nad maloletým nariadil ústavnú starostlivosť a matku zaviazal výživným vo výške minimálneho výživného.

9. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia

so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 52 ods. 1 písm. e) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pestúnska starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

Podľa § 52 ods. 6 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak zanikne pestúnska starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej starostlivosti o dieťa; ak súd zistí, že u maloletého dieťaťa sú predpoklady na osvojenie, začne aj bez návrhu konanie o osvojitelnosti.

Podľa § 44 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

10. Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom.

11. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, maloletý W. bol do pestúnskej starostlivosti S. P., K.. XX.XX.XXXX, zverený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10P/270/2010-22 zo dňa 05.11.2010, právoplatným a vykonateľným dňa 30.11.2010. Pestúnka maloletého W. však požiadala zo zdravotných dôvodov o zrušenie pestúnskej starostlivosti. Vzhľadom k tomu, že súd pestúnsku starostlivosť zruší vždy, ak o to požiada pestún, súd návrhu pestúanky na zrušenie pestúnskej starostlivosti vyhovel tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Výkon pestúna je založený na dobrovoľnosti, nikoho nemožno nútiť, aby sa staral o cudzie dieťa. Keďže rodičia maloletého W. nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o neho, nakoľko otec je neznámy a matky je vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodoval o ďalšej náhradnej starostlivosti o maloletého W.. Pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa. Nakoľko zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že na strane starej matky maloletého W. ani na strane súrodencov matky maloletého W. nie je predpoklad k zvládnutiu osobnej starostlivosti o maloletého W., súd ho nemohol zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani do pestúnskej starostlivosti. Keďže matke maloletého W. v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, ktorou je nariadený výkon trestu odňatia slobody a nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, v dôsledku čoho je výchova maloletého W. vážne ohrozená, rozhodol súd o nariadení

ústavnej starostlivosti nad maloletým W., ktorú bude vykonávať Detský domov „. I. XX, XXX XX I., ktorý deklaroval vytvorenú kapacitu a podmienky na to, aby mohol o maloletého zabezpečovať riadnu starostlivosť aj naďalej.

12. Podľa § 81 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

E nič v F F Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené nepĺnoleté dieťa, a ak ide 2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sumy uvedené v § 2 sa upravia vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka, ak v odseku 6 nie je ustanovené inak.

13. Rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti musí byť spojené s rozhodnutím o výživnom na maloleté dieťa. Sústavná a dôsledná starostlivosť o výživu dieťaťa je súčasťou rodičovských práv a povinností. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom má prioritné postavenie v rámci výdavkov povinného rodiča. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Súd pri rozhodovaní o výške výživného zohľadnil schopností, možností a majetkových pomery povinnej matky, ktorá je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Z uvedeného dôvodu súd vo výroku tohto rozhodnutia výživné na maloletého W. určil len v minimálnom rozsahu, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona a uložil matke maloletého W., aby výživné poukazovala zariadeniu, do ktorého je dieťa umiestnené. Minimálny rozsah vyživovacej povinnosti je v čase vydania tohto rozhodnutia 27,13 € mesačne (30 % zo sumy 90,42 €).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 Exekučného poriadku) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 Exekučného poriadku).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.